KOMISIJAS ĪSTENOŠANAS LĒMUMS (ES) 2019/1389

(2019. gada 4. septembris),

ar ko atkāpes no Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1307/2013 un Komisijas Deleģētās regulas (ES) Nr. 639/2014 atļauj attiecībā uz dažu tādu nosacījumu īstenošanu, kuri saistīti ar zaļināšanas maksājumu par 2019. pieprasījumu gadu Beļģijā, Spānijā, Francijā, Lietuvā, Polijā un Portugālē

(izziņots ar dokumenta numuru C(2019) 6438)

(Autentisks ir tikai teksts franču, lietuviešu, nīderlandiešu, poļu, portugāļu un spāņu valodā)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 17. decembra Regulu (ES) Nr. 1307/2013, ar ko izveido noteikumus par lauksaimniekiem paredzētiem tiešajiem maksājumiem, kurus veic saskaņā ar kopējās lauksaimniecības politikas atbalsta shēmām, un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 637/2008 un Padomes Regulu (EK) Nr. 73/2009 ([1]), un jo īpaši tās 69. panta 1. punktu,

tā kā:

(1) Regulas (ES) Nr. 1307/2013 III sadaļas 3. nodaļā ir paredzēts maksājums par klimatam un videi labvēlīgām lauksaimniecības praksēm ("zaļināšanas maksājums"). Šādas prakses ietver kultūraugu dažādošanu un ekoloģiski nozīmīgas platības. Sīkāki noteikumi par minētajām praksēm ir izklāstīti Komisijas Deleģētās regulas (ES) Nr. 639/2014 ([2]) 3. nodaļā.

(2) Atbilstīgi Regulas (ES) Nr. 1307/2013 44. panta 4. punktam kultūraugu dažādošanas nolūkos papuvē atstāta zeme uzskaites vajadzībām tiek uzskatīta par tādu kultūraugu platību, kas ir atšķirīgi no stiebrzālēm vai citiem lopbarības zālaugiem. Tas nozīmē, ka zemi, kura ir noganīta vai no kuras ražošanas vajadzībām ir novākta raža, nevar uzskatīt par papuvē atstātu zemi.

(3) Saskaņā ar Deleģētās regulas (ES) Nr. 639/2014 45. panta 2. punktu papuvē atstātu zemi drīkst uzskatīt par ekoloģiski nozīmīgu platību Regulas (ES) Nr. 1307/2013 46. panta 2. punkta pirmās daļas a) apakšpunkta nozīmē, ja lauksaimnieciskā ražošana šajā platībā nenotiek.

(4) Saskaņā ar Deleģētās regulas (ES) Nr. 639/2014 45. panta 9. punktu platības, ko aizņem starpkultūras vai zaļais segums, drīkst uzskatīt par ekoloģiski nozīmīgu platību Regulas (ES) Nr. 1307/2013 46. panta nozīmē, ja tās izveidotas, izsējot dažādu sugu kultūraugu mistru, un ja Regulas (ES) Nr. 1307/2013 46. panta nosacījumi ir izpildīti. Dalībvalstīm ir jāizveido saraksts ar izmantojamajiem dažādu sugu kultūraugu mistriem un nacionālā, reģionālā, apakšreģionālā vai saimniecības līmenī jānosaka laikposms, kurā jāsaglabā ar starpkultūrām vai zaļo segumu aizņemtas platības, kas deklarētas kā ekoloģiski nozīmīgas platības. Minētais laikposms nav īsāks par astoņām nedēļām. Turklāt platībās, ko aizņem starpkultūras vai zaļais segums, neiekļauj ziemāju platības, kuras apsēj rudenī un parasti izmanto ražas novākšanai vai noganīšanai.

(5) Beļģija, Spānija, Francija, Lietuva, Polija un Portugāle ir nolēmušas, ka platības, ko aizņem papuvē atstāta zeme un kas atbilst Deleģētās regulas (ES) Nr. 639/2014 45. panta 2. punktā noteiktajiem kritērijiem, un platības, ko aizņem starpkultūras vai zaļais segums un kas atbilst minētās regulas 45. panta 9. punktam, drīkst uzskatīt par ekoloģiski nozīmīgām platībām saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1307/2013 46. panta 2. punkta pirmās daļas a) un i) apakšpunktu.

(6) Beļģija, Spānija, Francija, Lietuva, Polija un Portugāle ir informējušas Komisiju, ka lielais sausums, kādu tās pieredzēja pavasarī un vasarā, ir radījis kumulatīvu ietekmi, kas kaitē lauksaimnieciskajai darbībai, jo tā rezultātā dzīvnieku barībai izmantotu augu, sevišķi zālāju un ganību augu, ražība ir kritusies.

(7) Lielā sausuma dēļ lopkopības nozarēs trūka rupjās lopbarības un nebija iespējams uzkrāt rezerves. Minētās norises raisīja bažas jo īpaši par to, ka attiecīgās produkcijas apsīkuma dēļ palielināsies izmaksas un tādējādi tiks apdraudēta attiecīgo saimniecību dzīvotspēja.

([1]) OV L 347, 20.12.2013., 608. lpp.

([2]) Komisijas 2014. gada 11. marta Deleģētā regula (ES) Nr. 639/2014, ar ko papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1307/2013, ar ko izveido noteikumus par lauksaimniekiem paredzētiem tiešajiem maksājumiem, kurus veic saskaņā ar kopējās lauksaimniecības politikas atbalsta shēmām, un ar kuru groza minētās regulas X pielikumu (OV L 181, 20.6.2014., 1. lpp.).

(8) Lai sausuma ietekmētajos apgabalos lauksaimnieki savas pieejamās platības pēc iespējas vairāk varētu izmantot dzīvnieku ēdināšanas vajadzībām, Beļģija, Spānija, Francija, Lietuva, Polija un Portugāle ir lūgušas atļauju atkāpties no dažiem ar zaļināšanas maksājumu saistītiem nosacījumiem attiecībā uz papuvē atstātu zemi, kas deklarēta kā kultūraugu dažādošanas vai ekoloģiski nozīmīgu platību prasībām atbilstoša saskaņā attiecīgi ar Regulas (ES) Nr. 1307/2013 44. panta 4. punktu un 46. panta 2. punkta pirmās daļas a) apakšpunktu.

(9) To pašu iemeslu dēļ Beļģija, Francija, Lietuva un Polija ir lūgušas atļauju atkāpties no dažiem ar zaļināšanas maksājumu saistītiem nosacījumiem attiecībā uz platībām, ko aizņem starpkultūras vai zaļais segums un kas deklarētas kā ekoloģiski nozīmīgu platību prasībām atbilstošas saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1307/2013 46. panta 2. punkta pirmās daļas i) apakšpunktu.

(10) Turklāt atsevišķi lauksaimnieki Francijā, Lietuvā un Polijā nav varējuši attiecīgajā laikā iesēt starpkultūras vai zaļo segumu, jo ekstrēmu laikapstākļu dēļ augsne nav bijusi sagatavošanas darbiem piemērotā stāvoklī. Tāpēc, ja netiks saīsināts laikposms, kādā jāsaglabā ar starpkultūrām aizņemtas platības, lauksaimniekiem būs grūti izpildīt kultūraugu audzēšanas plānu, it īpaši tad, ja pēc tam tie plāno sēt ziemājus. Ja attiecīgās darbības nenotiks optimālajā laikā, pastāv risks, ka lauksaimniekiem nāksies sēt ziemājus sliktos apstākļos, un tas savukārt var apdraudēt attiecīgo kultūru nākamo ražu.

(11) Ņemot vērā 2019. gada lielo sausumu un sekas tā ietekmētajos apgabalos, ir lietderīgi paredzēt atkāpes no Regulas (ES) Nr. 1307/2013 44. panta 4. punkta attiecībā uz zemi, kas atstāta papuvē kultūraugu dažādošanas nolūkā, no Deleģētās regulas (ES) Nr. 639/2014 45. panta 2. punkta attiecībā uz zemi, kas atstāta papuvē kvalificēšanai par ekoloģiski nozīmīgu platību atbilstīgi Regulas (ES) Nr. 1307/2013 46. panta 2. punkta pirmās daļas a) apakšpunktam, un no Deleģētās regulas (ES) Nr. 639/2014 45. panta 9. punkta attiecībā uz platībām, ko aizņem starpkultūras vai zaļais segums kvalificēšanai par ekoloģiski nozīmīgu platību atbilstīgi Regulas (ES) Nr. 1307/2013 46. panta 2. punkta pirmās daļas i) apakšpunktam.

(12) Tomēr, lai nodrošinātu atbilstību Regulas (ES) Nr. 1307/2013 69. panta 1. punktā noteiktajām prasībām, atkāpes no kultūraugu dažādošanas un ekoloģiski nozīmīgu platību pienākumiem šajā lēmumā būtu jāparedz tikai tādā apmērā un uz tādu laiku, kāds stingri nepieciešams. Minētā iemesla dēļ šajā lēmumā paredzētās atkāpes būtu jāpiemēro lauksaimniekiem, kas veic uzņēmējdarbību apgabalos, kurus attiecīgo dalībvalstu kompetentās iestādes ir oficiāli atzinušas par tādiem, kurus ietekmējis sausums, kas radījis rupjās lopbarības resursu būtisku apsīkumu. Attiecībā uz atkāpi būtu jāparedz arī papildu nosacījumi.

(13) Ņemot vērā citu instrumentu pieejamību un sausuma ietekmēto apgabalu specifiku, pie kuras pieder arī pastāvošās saimniekošanas sistēmas un zemes izmantošana, Beļģijai, Spānijai, Francijai, Lietuvai, Polijai un Portugālei vajadzētu būt iespējai izlemt, kuru no šīm atkāpēm un kādā mērā piemērot sausuma ietekmētajos apgabalos, ja šajā lēmumā paredzētie nosacījumi ir izpildīti. Pieņemot lēmumu par atkāpju piemērošanu sausuma ietekmētajos apgabalos, minētajām dalībvalstīm būtu pienācīgi jāņem vērā klimatam un videi labvēlīgu lauksaimniecības prakšu mērķi un jo īpaši vajadzība pietiekami aizsargāt augsnes kvalitāti, dabas resursu kvalitāti un bioloģisko daudzveidību, sevišķi visjutīgākajos ziedēšanas un putnu ligzdošanas periodos.

(14) Lai nodrošinātu ar šo lēmumu atļauto atkāpju efektivitāti, Beļģijai, Spānijai, Francijai, Lietuvai, Polijai un Portugālei lēmumi būtu jāpieņem 14 dienu laikā pēc šā lēmuma paziņošanas dienas un savi lēmumi būtu jāpaziņo Komisijai 7 dienu laikā pēc dienas, kad attiecīgais lēmums pieņemts.

(15) Lai Komisija varētu uzraudzīt attiecīgo noteikumu pareizu piemērošanu un atkāpju ietekmi, Beļģijai, Spānijai, Francijai, Lietuvai, Polijai un Portugālei būtu jāsniedz informācija par atkāpju aptverto hektāru skaitu, lai būtu iespējams novērtēt, kā atkāpes ietekmē ar Regulu (ES) Nr. 1307/2013 noteiktā kultūraugu dažādošanas un ekoloģiski nozīmīgu platību pienākuma vidiskos mērķus. Minētā informācija, izmantojot esošos pārvaldības instrumentus, būtu jādara pieejama Komisijai līdz 2019. gada 15. decembrim. Līdz tam pašam datumam Beļģijai, Spānijai, Francijai, Lietuvai, Polijai un Portugālei būtu jāsniedz Komisijai novērtējums par atkāpes ietekmi uz vidi, bioloģisko daudzveidību un klimatiskajiem mērķiem, kas saistīti ar ekoloģiski nozīmīgām platībām, starpkultūrām un kultūraugu dažādošanu, un attiecīgā gadījumā to pasākumu apraksts, kas veicami, lai mazinātu jebkādu identificētu nelabvēlīgo ietekmi.

(16) Šajā lēmumā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar Tiešo maksājumu komitejas atzinumu,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Atkāpju darbības joma

1. Atkāpjoties no Regulas (ES) Nr. 1307/2013 44. panta 4. punkta, Beļģija, Spānija, Francija, Lietuva, Polija un Portugāle attiecībā uz 2019. pieprasījumu gadu drīkst nolemt, ka papuvē atstāta zeme tiek uzskatīta par atšķirīgu kultūraugu platību, pat ja šāda zeme ir noganīta vai no tās ražošanas vajadzībām ir novākta raža.

2. Atkāpjoties no Deleģētās regulas (ES) Nr. 639/2014 45. panta 2. punkta, Beļģija, Spānija, Francija, Lietuva, Polija un Portugāle attiecībā uz 2019. pieprasījumu gadu drīkst nolemt, ka papuvē atstāta zeme tiek uzskatīta par ekoloģiski nozīmīgu platību atbilstīgi Regulas (ES) Nr. 1307/2013 46. panta 2. punkta pirmās daļas a) apakšpunktam, pat ja šāda zeme ir noganīta vai no tās ražošanas vajadzībām ir novākta raža.

3. Atkāpjoties no Deleģētās regulas (ES) Nr. 639/2014 45. panta 9. punkta, Beļģija, Francija, Lietuva un Polija attiecībā uz 2019. pieprasījumu gadu drīkst pieņemt jebkuru no turpmāk minētajiem lēmumiem attiecībā uz platības kvalificēšanu par ekoloģiski nozīmīgu platību saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1307/2013 46. panta 2. punkta pirmās daļas i) apakšpunktu:

a) ka platības, ko aizņem starpkultūras vai zaļais segums, drīkst izveidot bez dažādu sugu kultūraugu mistra izsēšanas, ja minētās platības tiek apsētas ar stiebrzālēm vai citiem lopbarības zālaugiem;

b) ka platībās, ko aizņem starpkultūras vai zaļais segums, drīkst iekļaut ziemāju platības, kuras apsēj rudenī un parasti izmanto rupjās lopbarības ražošanai vai noganīšanai.

4. Atkāpjoties no Deleģētās regulas (ES) Nr. 639/2014 45. panta 9. punkta otrās daļas, Francija, Lietuva un Polija attiecībā uz 2019. pieprasījumu gadu drīkst saīsināt minētajā daļā paredzēto obligāto minimālo laikposmu, kurā jāsaglabā ar starpkultūrām vai zaļo segumu aizņemtas platības, ja pēc tām tās apsēj ar ziemājiem.

2. pants

Apgabali, uz kuriem attiecas atkāpes

Lēmumi, kas minēti 1. pantā, attiecas tikai uz apgabaliem, kuros atrodas sausuma ietekmētie lauksaimniecības dzīvnieki vai – 1. panta 4. punktā minētajā gadījumā – kuros augsne pirms sēšanas attiecīgajā laikā nav bijusi sagatavošanas darbiem piemērotā stāvoklī un tāpēc nav bijis iespējams nodrošināt atbilstību Deleģētās regulas (ES) Nr. 639/2014 45. panta 9. punktam un kurus Beļģijas, Spānijas, Francijas, Lietuvas, Polijas un Portugāles kompetentās iestādes ir oficiāli atzinušas par tādiem, ko 2019. gadā ietekmējis liels sausums.

3. pants

Termiņš

Lēmumus, kas minēti 1. pantā, pieņem 14 dienu laikā pēc šā lēmuma paziņošanas dienas.

4. pants

Paziņošana

1. Septiņu dienu laikā pēc dienas, kad pieņemti 1. pantā minētie lēmumi, Beļģija, Spānija, Francija, Lietuva, Polija un Portugāle paziņo Komisijai:

a) apgabalus, kurus to kompetentās iestādes oficiāli atzinušas par tādiem, ko 2019. gadā ietekmējis liels sausums;

b) saskaņā ar 1. pantu pieņemtos lēmumus, arī piemēroto atkāpju veidu *NUTS* 3. līmenī, un pamatojumu atkāpju izmantošanai attiecīgajos apgabalos.

2. Vēlākais līdz 2019. gada 15. decembrim Beļģija, Spānija, Francija, Lietuva, Polija un Portugāle paziņo Komisijai to saimniecību skaitu, kuras izmantojušas 1. pantā noteiktās atkāpes, un to hektāru skaitu, kuriem tikušas piemērotas 1. pantā noteiktās atkāpes. Minēto informāciju sniedz *NUTS* 3. līmenī. Līdz tam pašam datumam Beļģija, Spānija, Francija, Lietuva, Polija un Portugāle sniedz Komisijai novērtējumu par atkāpes ietekmi uz vidi, bioloģisko daudzveidību un klimatiskajiem mērķiem, kas saistīti ar ekoloģiski nozīmīgām platībām, starpkultūrām un kultūraugu dažādošanu, un attiecīgā gadījumā to pasākumu aprakstu, kas veicami, lai mazinātu jebkādu identificētu nelabvēlīgo ietekmi.

5. pants

Adresāti

Šis lēmums ir adresēts Beļģijas Karalistei, Spānijas Karalistei, Francijas Republikai, Lietuvas Republikai, Polijas Republikai un Portugāles Republikai.

Briselē, 2019. gada 4. septembrī

Komisijas vārdā –
Komisijas loceklis
Phil HOGAN